

**Lesvoorbereiding:
Het Interactieve Gedifferentieerde Directe Instructiemodel
en coöperatieve werkvormen**

Les 1: KLEUR

Naam leerkracht Naam kunstenaar	Hanneke Saaltink * Floor Max
Groep	1/2 D
Vakgebied	Atelier Workshop
Doel(en) van het werken in het atelier. Beschrijf de koppeling met een ander vakgebied. Bv. onderwerp en doelen uit een methode of tussen- / kerndoelen. Wat weten en kunnen de kinderen al? Waar staan zij in hun ontwikkeling? Wat vertel ik de leerlingen?	<ul style="list-style-type: none"> • De kinderen onderscheiden verschillende kleurnuances. • De kinderen verwonderen zich over het feit dat alles een kleur heeft. • De kinderen ontdekken de complexiteit van kleur. <p>* Oriëntatie op het thema 'Kunst' + verdieping d.m.v. deelthema 'Kleur' en dit verbinden met eigen waarneming en onderzoek van de kinderen.</p> <p>* Eerdere ervaringen van de kinderen met het onderwerp KLEUR:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met verschillende stiften over elkaar heen krassen in schetsboek en zo 'kleuren-wolken' maken. Idem met krijt op krijtbord. Resultaat noemen ze 'kunstwerk'. • Op papier mengen van kleurbollen met verf. • Sorteren van voorwerpen op kleur waarbij termen als roodachtig werden geïntroduceerd en overgenomen door enkele kinderen. Soms zit een kleur tussen blauw en groen in, wat is het? Het bewust zien van kleurnuances is voor veel kinderen nieuw. • Fascinatie voor kleurprojecties van de overheadprojector. • Werken met rode klei en kijken naar stukje film van A. Goldsworthy. ('Rood lijkt op bloed maar is het niet') <p>*Jongste kinderen weten nog niet altijd de namen van de belangrijkste kleuren.</p> <p>We gaan vandaag ontdekken hoeveel verschillende kleuren alle dingen hebben.</p>
Aandachtspunten in alle fases (fase 1-7 feedback)	<p>Begin altijd met observeren. Geef proces-terugkoppeling. Geef veel aanmoedigingen. Geef positieve feedback op het werkproces van de kinderen. Stel vragen i.p.v. dat je commentaar geeft.</p>

Ga met de kinderen in gesprek
Laat de leerlingen ook elkaar feedback geven.

Fase	lesinhoud	Coöperatieve werkvormen
<p>1 Terugblik</p> <p>Geef een samenvatting van wat er eerder gebeurde in het atelier. Bespreek eventuele resultaten, gevonden oplossingen voor problemen, reflecteer op handelen en leren, haal kennis en verhalen op.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bij binnenkomst doen de kinderen hun jas en schoenen uit en gaan zitten op een van de kussentjes die klaar liggen in een kring. • Ik stel me voor en vraag de kinderen of ze weten wat een kunstenaar is, wat een kunstenaar doet en wat een atelier is. Aan kinderen die al eerder in het atelier hebben gewerkt, vraag ik of ze iets willen vertellen over het werken in het atelier, wat je er zo al kan doen?, wat er anders is dan in de klas en wat werken in het atelier bijzonder maakt? • Het verschil tussen bouwen vorig jaar en kleur nu benoemen. 	<p>Zitten in de kring en met elkaar kennismaken</p>
<p>2 Oriëntatie (introdactie)</p> <p>Presenteer het onderwerp, het materiaal of de vaardigheid/techniek. Vraag de leerlingen wat ze van het nieuwe onderwerp/... afweten. Vraag de kinderen wat ze denken dat ze gaan doen. Geef aan wat de kinderen zouden kunnen ontdekken, leren, onderzoeken of met welke technieken of materialen ze gaan leren werken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bij elk kussentje ligt iets in een bepaalde kleur. <p>Introdactie van het onderwerp kleur n.a.v. het maken van de kleurgroepen;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ waar denk je aan bij het woord kleur ○ kleurgroepen ○ warme kleuren/koude kleuren 	<p>Bij elke zitplaats ligt iets in een bepaalde kleur. Ik vraag de kinderen groepjes te maken van de kleuren. Verdeling in warme en koude kleuren</p>
<p>3 Presentatie (instructie)</p>	<p>De kinderen maken composities met verschillende gekleurde voorwerpen op een groot vel papier. * Ook kunnen ze composities maken op</p>	<p>Compositie maken, alleen of met twee op een groot vel papier</p>

	de overheadprojector met gekleurd cellofaan.	met allerlei gekleurde materialen.
<p>Zorg dat het atelier overzichtelijk is ingericht. Presenteer het materiaal op een uitnodigende manier. Laat filmpjes, kunstwerken, illustraties, voorwerpen enz. zien. Of stel onderzoeksvragen. Of werp een probleem op. Of geef een prikkelende opdracht. Of vertel een verhaal. Of laat iets verzamelen. Of demonstreer een techniek/handeling of laat dat enkele kinderen doen etc.</p> <p>Ga na hoe de leerlingen op de introductie reageren.</p> <p>Sta open voor de reactie van de kinderen. Is die anders dan je gedacht had en is daar ook ruimte voor?</p> <p>Doe de vaardigheid voor, denk hardop.</p> <p>Gebruik heldere taal.</p> <p>Vermijd uitweidingen.</p> <p>Anticipeer op moeilijkheden.</p> <p>Onderwijs technieken / gebruik materiaal in kleine stappen.</p>	<p>Inrichting van het atelier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bakken met kosteloos materiaal gesorteerd op kleur • Gekleurd papier in verschillende soorten, gesorteerd op kleur • Wol/stofjes l etc. gesorteerd op kleur • Gekleurd tape van de Action, papier tape gekleurd en plastic tape in kleuren. Veel! 	<p>De kinderen kunnen vrij door het lokaal bewegen en mogen alle uitgestalde materialen gebruiken.</p>
Fase	lesinhoud	Coöperatieve vv
4 Begeleide inoefening		
<p>Observeer of kinderen begeleiding nodig hebben.</p> <p>Wees je bewust van het moment waarop je hulp geeft.</p> <p>Geef ze de tijd om zelf iets uit te vinden op eigen wijze en in eigen tempo.</p> <p>Laat kinderen ook elkaar helpen.</p> <p>Toon betrokkenheid met hetgeen de kinderen doen.</p> <p>Ga de interactie aan met de kinderen.</p>	<p>Observeren, aanmoedigen, fotograferen en eventueel opschrijven van uitspraken van de kinderen door leerkracht en kunstenaar</p> <p>Er wordt daarbij gelet op hoe de kinderen denken over en kijken naar kleur. En welke rol kleur speelt bij het maken van de composities.</p>	<p>Kinderen werken naar keuze alleen, in duo's of in groepjes.</p>
5 Zelfstandige verwerking		
<p>In de praktijk van het werken in het atelier zullen fase 4 en 5 elkaar voortdurend afwisselen.</p> <p>Observeer hoe de kinderen werken en doe eventueel een nieuwe toevoeging door bv. een meer gerichte opdracht te geven, een vraag te stellen of een nieuw materiaal toe te voegen of juist</p>	<p>Kinderen die klaar zijn kunnen beginnen met het tekenen of 'naplakken' van hun werk en eventueel hun compositie fotograferen samen met de verwerking van hun compositie.</p>	

<p>materiaal weg te halen. Zorg dat alle kinderen voldoende uitgedaagd blijven. Geef de leerlingen de tijd om te exploreren. Er is geen goed of fout!</p>		
<p>6 Reflectie (nabespreking)</p>		
<p>Vraag de leerlingen wat ze gemaakt, ontdekt en/of geleerd hebben. Maak eventueel de koppeling met het andere vakgebied. Vraag de kinderen of ze problemen tegenkwamen en hoe ze daar mee om zijn gegaan. Vraag de kinderen welke plannen ze hadden en hoe ze deze uitgevoerd hebben. Vraag de kinderen naar het verhaal achter hun werk. Vraag met wie ze samen werkten en hoe dat ging. Vraag de leerlingen hoe ze de volgende keer verder zouden willen werken in het atelier. Of bespreek een eventuele presentatie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elkaars werk bekijken • Reflecteren op eigen werk; <ul style="list-style-type: none"> ○ De gemaakte compositie tekenen met gekleurd krijt op een even groot vel <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De gemaakte compositie met gekleurd tape en stukjes papier op een groot vel namaken. 	<p>Het werk stilleggen. Samenvatten wat er is gebeurd tot dan toe. Met elkaar de gemaakte werken bekijken. Omdat het werk na afloop opgeruimd wordt, verwerken de kinderen hun eigen compositie op papier.</p>
<p>7 Periodieke terugblik</p>		
<p>Begin iedere atelierdag met een korte terugblik op de vorige atelierdag. Begin iedere nieuwe atelierperiode met een korte terugblik op de voorafgaande atelierperiode.</p>	<p>Foto's van het werk van de kinderen kan in een PowerPoint dienen als start van de volgende atelier-les</p>	